

ekspertyzy

2025

Jak swoją wiedzę o systemie emerytalnym i emerytalnych instrumentach finansowych oceniają czterdziestolatkowie?

Ile czterdziestolatkowie wiedzą o systemie emerytalnym i emerytalnych instrumentach finansowych?

Jaki odsetek czterdziestolatków ma fałszywą wiedzę w tym zakresie?

Jak wielu czterdziestolatków źle buduje swoją wiedzę?

Komu w kwestii emerytur ufają czterdziestolatkowie?

Jak czterdziestolatkowie postrzegają możliwość odkładania na emeryturę?

Jak czterdziestolatkowie postrzegają odkładanie małych kwot na emeryturę?

Jaki kształtuje się zaufanie czterdziestolatków do instytucji związanych z systemem emerytalnym?

Kto zdaniem czterdziestolatków odpowiada za to, by ich przyszłe emerytury były godne?

ekspert@zo

Główne fakty:

Czterdziestolatkowie nisko oceniają swoją wiedzę na temat instrumentów emerytalnych, a ich szacunki są zawyżone.

Rzeczywista wiedza na temat instrumentów emerytalnych znakomitej większości czterdziestolatków jest na dalece niezadawalającym poziomie i trudno ją nawet nazwać podstawową.

Przeciętnie 15% czterdziestolatków ma fałszywą wiedzę na temat instrumentów emerytalnych, będąc jednocześnie przekonanymi o jej poprawności.

Ponad połowa czterdziestolatków jest szczególnie narażona na budowanie swojej wiedzy w oparciu o nieprawdziwe/niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje, w związku z tym, że nie weryfikują oni zasłyszanych informacji z nie zawsze rzetelnych źródeł.

W kwestiach inwestowania na emeryturę czterdziestolatkowie w największym stopniu ufają własnej wiedzy i intuicji, na drugim miejscu plasują się eksperci finansowi, na trzecim zaś rodzina i przyjaciele.

Czterdziestolatkowie narzekają, że nie stać ich na odkładanie na emeryturę, ale zakładają przeciętnie, że na ten cel należy odkładać ok. 3200 zł miesięcznie.

Co czwarty badany uważa, że odkładanie małych kwot na emeryturę nie ma sensu.

Czterdziestolatkowie mają trudność w zaufaniu instytucjom finansowym, politykom i samym instrumentom finansowym.

Odpowiedzialność za godną emeryturę czterdziestolatków jest ich zdaniem rozmyta i niemal w równym stopniu podzielona pomiędzy samymi zainteresowanymi i państwem.

Czemu czterdziestolatkowie nie zabezpieczają się na emeryturę tak jak by mogli?

– rola wiedzy i przekonań

WIEDZA CZTERDZIESTOLATKÓW NA TEMAT SYSTEMU EMERYTALNEGO I INSTRUMENTÓW EMERYTALNYCH.

Połowa czterdziestolatków szacuje swoją wiedzę na temat systemu emerytalnego jako w najlepszym przypadku podstawową (49%), a tylko 12% czuje, że posiada zaawansowaną wiedzę w tym obszarze (**WYKRES 1**). Znajduje to odzwierciedlenie w niewielkiej świadomości wysokości prognozowanych przyszłych emerytur. Dzisiejsi czterdziestolatkowie spodziewają się, że stopa zastąpienia ich przyszłych świadczeń emerytalnych wyniesie przeciętnie 72%, a więc trzy razy więcej niż wynikałoby to z prognoz ZUS. Jednocześnie, co piąty Polak w wieku 40-50 lat spodziewa się, że jego emerytura będzie wyższa niż ostatnia pensja.

Zdecydowana większość czterdziestolatków deklaruje posiadanie co najmniej podstawowej wiedzy na temat emerytalnych instrumentów inwestycyjnych, w przypadku OFE deklaruje tak 86% badanych, w przypadku PPK 80% badanych, w przypadku IKE 77% badanych, a w przypadku IKZE 66% badanych (**WYKRES 2**). Z drugiej strony, zaawansowaną wiedzę deklaruje, w zależności od instrumentu finansowego, 9%-15% czterdziestolatków. To stosunkowo niski odsetek zważywszy na to, że mowa o instrumentach, które w szczególny sposób adresowane są właśnie do tej grupy wiekowej i w założeniu powinny być dla niej ważne i interesujące.

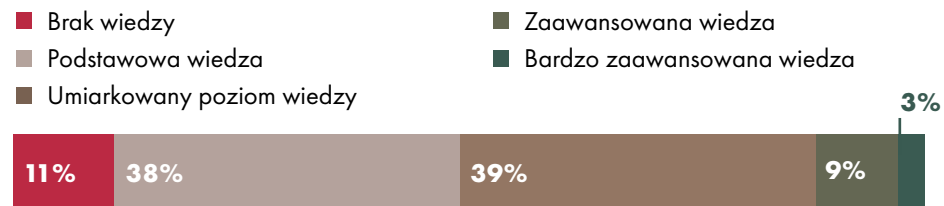
W opisywanym badaniu przeprowadziliśmy test rzeczywistej podstawowej wiedzy z zakresu IKE, IKZE, PPK i OFE, obejmujący po trzy pytania na każdy z wymienionych tematów. Zatem każdorazowo uczestnicy mogli uzyskać od 0 do 3 punktów. Okazuje się, że przeciętnie czterdziestolatkowie uzyskiwali wynik mniejszy niż 1 w odniesieniu do IKE i IKZE, oraz mniejszy niż 2 w przypadku OFE i PPK (**WYKRES 3**). Ponad połowa badanych (55%) nie odpowiedziała poprawnie na żadne pytanie dotyczące IKZE, a 46% nie znało poprawnej odpowiedzi na żadne z pytań o IKE. Dwa lub trzy punkty w skali IKZE uzyskało 20% badanych, a w skali IKE – 25% badanych.

Lepsze wyniki uzyskane zostały dla OFE, w przypadku których 42% czterdziestolatków uzyskało wynik 2 lub 3 punkty. Relatywnie najlepiej wypada wiedza Polaków w tej grupie wiekowej dotycząca PPK, co może być wynikiem częstszej obecności w mediach i w rozmowach z pracodawcą tematu PPK, niż innych instrumentów emerytalnych. Tym niemniej dwóch lub

WYKRES 1

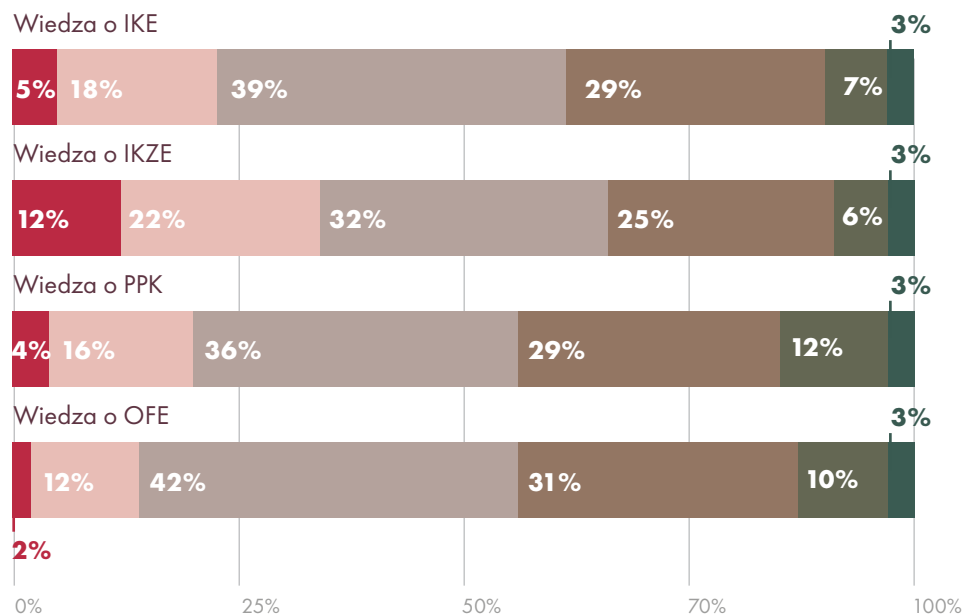
Samocena wiedzy na temat systemu emerytalnego.

Ogólna wiedza na temat systemu emerytalnego.

WYKRES 2

Subiektywna ocena wiedzy na temat systemu emerytalnego.

trzech poprawnych odpowiedzi na temat PPK nadal nie udzielają wszyscy, a 58% badanych.

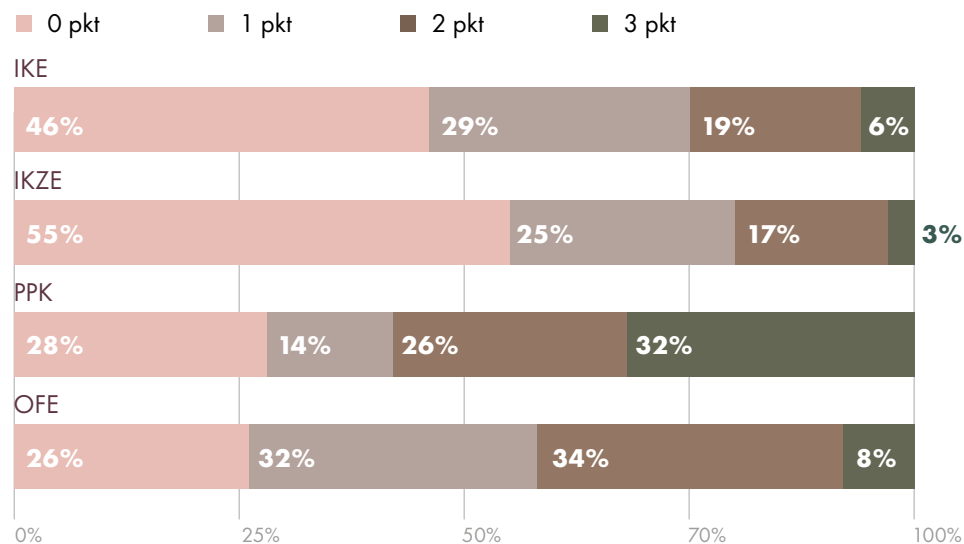
Uzyskane wyniki są przygnębiające, bo wskazują na dramatycznie niski poziom wiedzy czterdziestolatków z zakresu instrumentów emerytalnych – znakomita większość z nich nie ma nawet podstawowej wiedzy w tym zakresie. Co więcej poziom wiedzy czterdziestolatków jest wyraźnie niższy niż wynikałoby to z (wcale nie wysokiej) samooceny osób badanych.

W kontekście posiadania podstawowej wiedzy na temat instrumentów finansowych warto zwrócić uwagę na jeszcze jedną kwestię – fałszywe przekonanie o poprawności posiadanej wiedzy. W opisywanym teście wiedzy uczestnicy mogli zaznaczyć swoim zdaniem poprawną odpowiedź lub wskazać, że jej nie znają – deklarując tym samym świadomy brak wiedzy. Warto zwrócić uwagę na to rozróżnienie, bo wyraźnie widać, że większość badanych, którzy nie znali poprawnych odpowiedzi, była świadoma swojej niewiedzy (**WYKRES 4**).

Relatywnie najwięcej fałszywej wiedzy towarzyszy czterdziestolatkom w kontekście IKE i IKZE (ok 20% osób), w przypadku OFE nieprawidłowych odpowiedzi udzielało przeciętnie 14% badanych, a w przypadku PPK tylko 5%. Taki wynik daje nadzieję na poprawę bieżącej sytuacji, łatwiej bowiem zachęcić do edukacji kogoś, kto jest świadom swoich deficytów, niż kogoś, kto jest przekonany o poprawności swojej wiedzy. Łatwiej jest również nauczyć nowych treści, niż wyperswadować te już nauczone, choć nieprawdziwe.

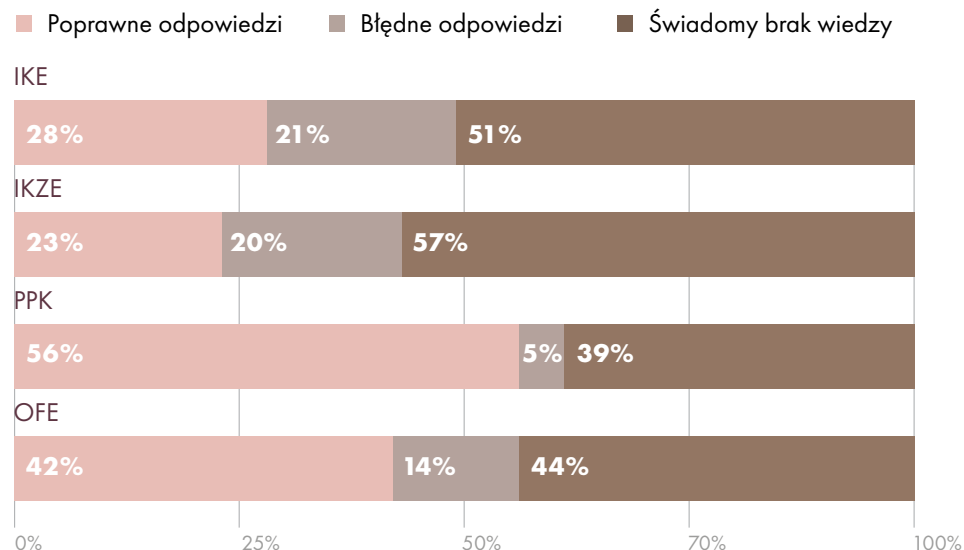
WYKRES 3

Wyniki testu podstawowej wiedzy z zakresu OFE, PPK, IKE i IKZE (skala 0-3 pkt).

WYKRES 4

Przeciętne wyniki dla poszczególnych pytań w teście wiedzy z zakresu OFE, PPK, IKE, IKZE.

W JAKI SPOSÓB CZTERDZIESTOLATKOWIE ZDOBYWAJĄ WIEDZĘ NA TEMAT INSTRUMENTÓW EMERYTALNYCH?

Tylko 7% czterdziestolatków aktywnie poszukuje wiedzy z zakresu emerytalnych instrumentów finansowych. 41% zwykle nie szuka takich informacji, ale jeśli usłyszy coś ciekawego w tym temacie, to stara się pogłębić wiedzę sięgając do różnych źródeł (**WYKRES 5**). Warto jednak zwrócić uwagę na pozostałe 52% tej grupy wiekowej. Są to osoby, które nie poszukują informacji na temat instrumentów emerytalnych i bazują tylko na tym, co przypadkiem usłyszą, nie pogłębiając i nie weryfikując swojej wiedzy. Dużo się mówi o problemie przytłaczającej liczby docierających do nas informacji, które często pochodzą z niezweryfikowanych źródeł lub zwyczajnie są nieprawdziwe. Zatem w kontekście zdobywania wiedzy o instrumentach emerytalnych, ponad połowa czterdziestolatków jest szczególnie narażona na budowanie swojej wiedzy w oparciu o nieprawdziwe/niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje.

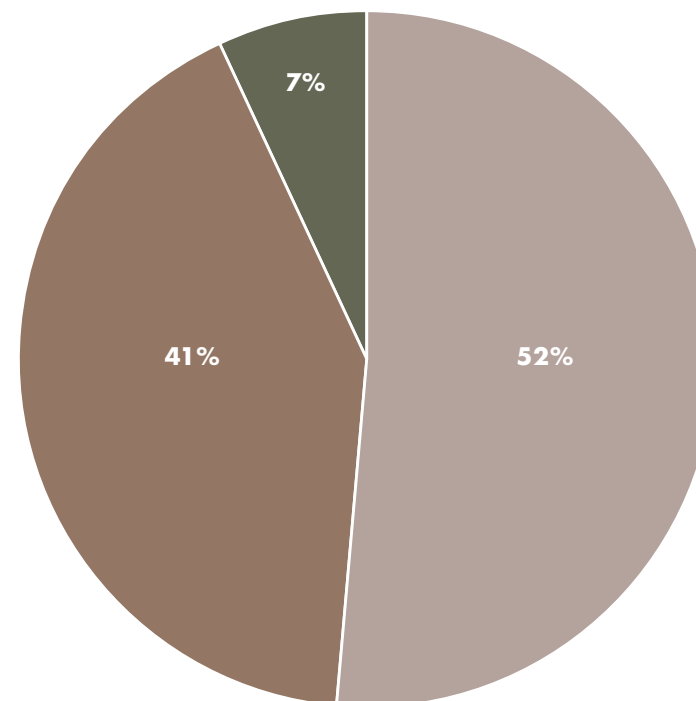
Biorąc pod uwagę, że ponad połowa czterdziestolatków wie o instrumentach finansowych tyle, ile przypadkiem usłyszy z różnych (niekoniecznie zawsze rzetelnych) źródeł, warto przyjrzeć się temu, w jakim stopniu ta grupa ufa różnym źródłom wiedzy o systemie emerytalnym i emerytalnych instrumentach finansowych.

Czterdziestolatkowie w największym stopniu ufają własnej wiedzy i intuicji, co zważywszy na ich obiektywny poziom wiedzy dotyczący systemu emerytalnego i emerytalnych

WYKRES 5

Sposoby zdobywania wiedzy dotyczącej emerytalnych instrumentów finansowych.

■ Czasem przypadkiem coś usłyszę na ten temat w radiu, telewizji czy w rozmowach znajomych, ale sam nie poszukuję informacji

■ No co dzień nie szukam informacji na ten temat, ale gdy mnie coś zaciekawi to doczytuję, pogłębiam wiedzę sięgając do różnych źródeł

■ Aktywnie szukam informacji na ten temat i pogłębiam swoją wiedzę

instrumentów finansowych może okazać się zgubne dla wielu przyszłych emerytów.

Warto zauważyć, że poziom zaufania do różnych zewnętrznych źródeł wiedzy waha się między 47% a 58% na stuprocentowej skali (**WYKRES 6**). Zatem zaufanie do każdego z analizowanych źródeł jest ograniczone, umiarkowane, plasujące się blisko środka skali. Tym niemniej w kontekście zdobywania wiedzy o systemie emerytalnym, czterdziestolatkowie mają relatywnie największe zaufanie do ekspertów, rodziny i znajomych, treści na platformach edukacyjnych i materiałów informacyjnych instytucji finansowych.

PRZEKONANIA CZTERDZIESTOLATKÓW NA TEMAT SYSTEMU EMERYTALNEGO I OSZCZĘDZANIA/INWESTOWANIA NA EMERYTURĘ

W kontekście kształtowania zachowań mających na celu zabezpieczenie finansowe na czas emerytury, obok posiadanego poziomu wiedzy w tym obszarze, ważne są również przekonania i postawy odnoszące się do tego tematu. Oddziałują one bezpośrednio i pośrednio na zachowania oszczędnościowe/inwestycyjne i kształtują potrzebę zdobywania wiedzy lub gotowość jej gromadzenia.

Chętniej zajmujemy się tematami, gdy poznawanie ich jest dla nas przyjemnością, jednak w przypadku zagadnień emerytalnych nie jest to takie oczywiste. Połowa czterdziestolatków uważa, że temat systemu emerytalnego i oszczędzania na emeryturę jest ciekawy, pozostali widzą go jako raczej nużący (**WYKRES 7**). Jednocześnie zdaniem 72% badanych temat syste-

WYKRES 6

Poziom zaufania do różnych źródeł wiedzy o systemie emerytalnym i emerytalnych instrumentach finansowych (skala: 0-100%).

Własna wiedza i intuicja

62%

Eksperci w zakresie oszczędzania i inwestowania

58%

Platformy edukacyjne

57%

Rodzina i znajomi

57%

Materiały informacyjne i strony www instytucji finansowych

56%

Artykuły w prasie

53%

Pracownicy instytucji finansowych/Doradcy finansowi

53%

Audycje radiowe/Programy telewizyjne

52%

Blogi tematyczne

52%

Rząd i administracja publiczna

47%

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

mu emerytalnego i finansowych instrumentów emerytalnych jest trudny, co nie sprzyja chęci jego zgłębiania.

Zgłębianiu tematu sprzyja natomiast przekonanie o jego znaczeniu i poczucie, że się on do nas odnosi. 79% czterdziestolatków uważa, że temat systemu emerytalnego i zabezpieczania finansowej przyszłości na emeryturze jest ważny, a 77% uważa także, że jest to temat dotyczący każdego człowieka. Zatem określone na tych wymiarach przekonania większości czterdziestolatków, sprzyjają zajmowaniu się tematem emerytur.

To jednak, co może blokować przed podejmowaniem działań, to przekonanie, że choć temat jest ważny, mogę się nim zająć za jakiś czas, bo nie jest pilny. Tak uważa 50% czterdziestolatków. Ten wynik zwraca uwagę, gdyż wydaje się, że w przypadku osób między 40. a 50. rokiem życia, bieżąca chwila to najwyższa pora, by zacząć oszczędzać/inwestować na emeryturę, by zdążyć zbierać wystarczającą sumę przed 60./65. rokiem życia.

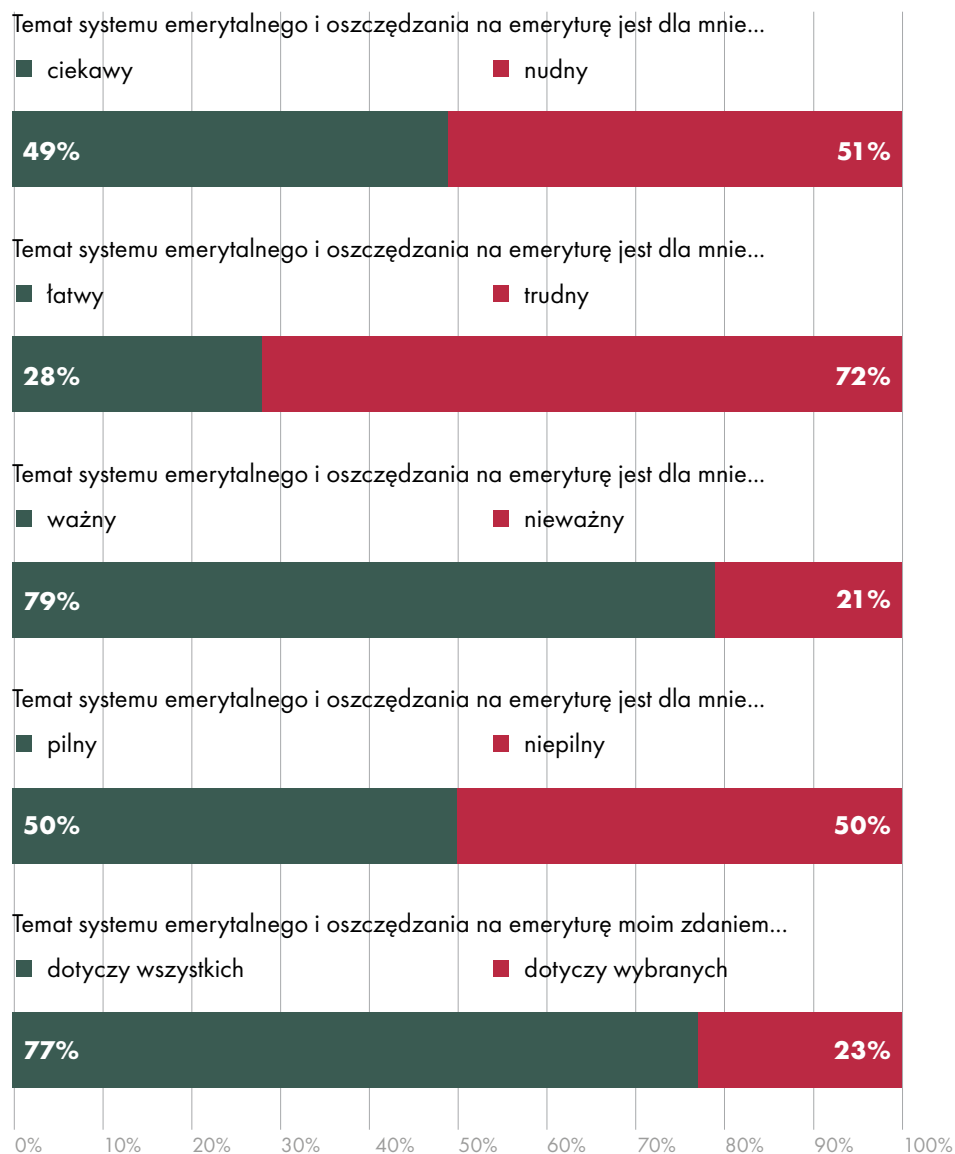
WYOBRAŻENIA CZTERDZIESTOLATKÓW NA TEMAT ICH ŻYCIA NA EMERYTURZE

Odkładanie/inwestowanie środków na emeryturę i poświęcanie swojego czasu na pogłębianie wiedzy w tym temacie jest niełatwe z wielu powodów. Jednym z nich jest trudność w wyobrażeniu sobie przyszłości, do której mają odnosić się nasze decyzje, lub niechęć do wyobrażania sobie siebie w tamtym okresie. Okres emerytury wydaje się abstrakcyjny i zupełnie niekonkretny, czasem też wywołujący lęk i obawy, jeśli nie spóbowujemy go sobie wyobrazić i zaplanować. A na takie cele oszczędza się i inwestuje trudno.

WYKRES 7

Postrzeganie zagadnień dotyczących systemu emerytalnego i oszczędzania na emeryturę.

Przeprowadzone badania pokazały, że tylko 38% czterdziestolatków ma dziś wizję tego, jak będzie wyglądało ich życie na emeryturze, a 49% ma już plany na ten okres życia (**WYKRES 8**). Niewątpliwie łatwiej podejmuje się działania prowadzące do celu, który jawi się jako coś przyjemnego, zatem w kontekście zabezpieczania finansowego okresu emerytury ważne jest to, jak ją postrzegamy. Niespełna połowa czterdziestolatków (48%) wyobraża sobie okres emerytury jako coś przyjemnego, a 58% widzi siebie w tym okresie jako osobę szczęśliwą.

Wyobrażeniu sobie siebie, jako kogoś *szczęśliwego* w czasie emerytury, sprzyja dostrzeżenie spójności między tym, co jest dziś i tym, co będzie w przyszłości, a więc zauważenie, że ten człowiek na emeryturze to nadal ja, a nie ktoś zupełnie inny, co deklaruje 68% czterdziestolatków. Innym pomocnym czynnikiem jest dostrzeżenie w okresie emerytury szansy na rozwijanie pasji/hobby, co także wskazuje 68% badanych.

Znaczenie tego jak (i czy) wyobrażamy sobie czas emerytury i nas w tym okresie, oddają wyniki uwzględniające aktualne zachowania czterdziestolatków, które mają na celu zabezpieczenie finansowe przyszłości. Wyniki badania pokazały wyraźny pozytywny związek między posiadaniem wizji swojej emerytury i siebie na niej, posiadaniem planów na emeryturę, myśleniem o niej jako o przyjemnym okresie życia, w którym jest się szczęśliwym, posiadaniem pasji, którą będzie się realizować na emeryturze i rozumieniem, że na emeryturze będę tą samą osobą, którą jestem dziś, a oszczęd-

WYKRES 8

Wyobrażenia dotyczące okresu emerytury.

dzaniem i inwestowaniem dla zabezpieczenia przyszłości finansowej na czas emerytury.

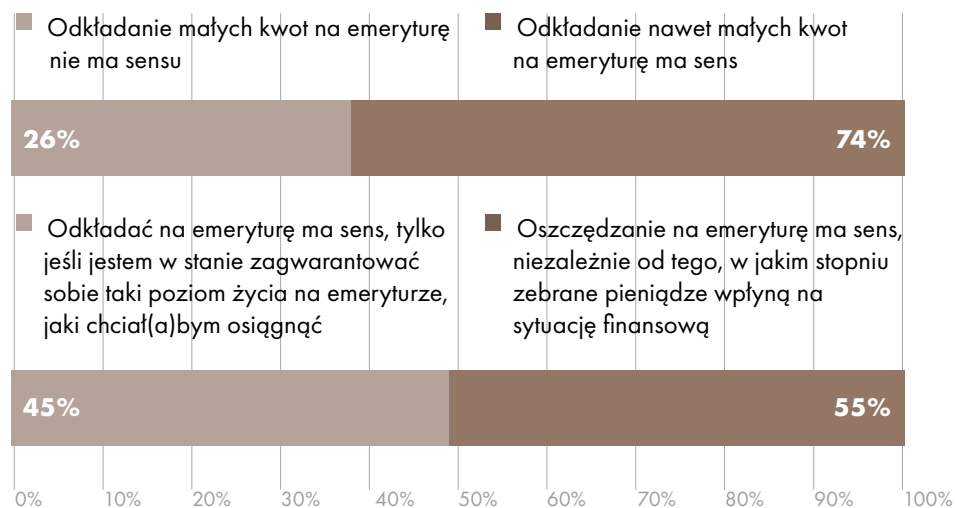
PRZEKONANIA NA TEMAT WYSOKOŚCI ŚRODKÓW POTRZEBNYCH, BY OSZCZĘDZAĆ NA EMERYTURĘ

Najczęstszym argumentem podnoszonym przez Polaków, jako powód nieoszczędzania w ogóle, lub specyficznie nieoszczędzania na emeryturę, jest niewystarczająca pula wolnych środków pozostających do wykorzystania w domowym budżecie po poniesieniu niezbędnych wydatków. W związku z tym, dla podejmowania działań na rzecz zabezpieczenia finansowej przyszłości, ważne jest postrzeganie tego, jakie kwoty warto odkładać na emeryturę. Co czwarty czterdziestolatek uważa, że odkładanie małych kwot na emeryturę nie ma sensu, co z pewnością nie sprzyja oszczędzaniu na ten cel, gdy nadwyżki budżetowe w gospodarstwie domowym nie są wysokie.

Co więcej, zdaniem 45% czterdziestolatków odkładanie środków na emeryturę ma sens tylko wtedy, jeśli człowiek jest w stanie odłożyć tyle, by zagwarantować sobie wymarzony poziom życia w tym okresie (**WYKRES 9**). To oznacza, że niemal połowa osób w wieku 40-50 lat nie widzi sensu w odkładaniu środków na emeryturę, jeśli miałyby to trochę poprawić ich sytuację, ale nie doprowadziłyby do w pełni satysfakcjonującego efektu. Co ważne, analiza uzyskanych wyników pokazuje, że przekonanie o tym, że odkładanie małych kwot na emeryturę nie ma sensu i że sens ma wyłącznie oszczędzanie, które doprowadza do wymarzonego poziomu życia na emeryturze, wiążą się wyraźnie negatywnie z rzeczywistym odkładaniem na emeryturę, są więc

WYKRES 9

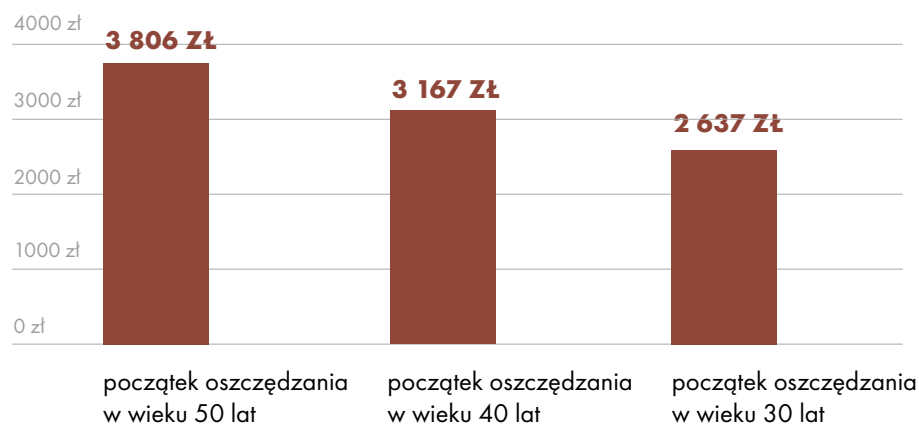
Ocena sensowności odkładania mniejszych kwot na emeryturę.

WYKRES 10

Ile zdaniem czterdziestolatków należy odkładać na emeryturę, w zależności od tego, kiedy zacznie się podejmować działania w tym zakresie.

Średnia kwota jaką zdaniem czterdziestolatków należy oszczędzać na emeryturę zaczynając w różnych momentach życia.

istotnym czynnikiem hamującym działania prooszczędnościowe w kontekście zabezpieczania finansów na emeryturę.

Jakie kwoty zdaniem czterdziestolatków powinno się zatem oszczędzać miesięcznie na emeryturę? W badanej próbie średnia wskazywana wartość wynosiła 3 200 zł miesięcznie, przy czym kwotę do 1 000 zł wskazywał co czwarty czterdziestolatek. Z drugiej strony 25% czterdziestolatków uważa, że żeby móc godnie żyć na emeryturze z oszczędności (przy uwzględnieniu świadczenia z ZUS), należy odkładać na ten cel co najmniej 5 200 zł miesięcznie (!).

Przeznaczenie kwoty 3 200 zł (a tym bardziej 5200 zł) miesięcznie na oszczędności na emeryturę jest zwyczajnie niemożliwe dla większości Polaków. Jednocześnie jednak kwota ta wydaje się mocno przesadzona i wskazuje na potrzebę edukacji dorosłych w zakresie znaczenia odkładania na emeryturę również mniejszych kwot.

Warto zauważyć, że czterdziestolatkowie dostrzegają różnicę w kwocie, którą należy przeznaczyć na emeryturę, w zależności od tego, kiedy rozpocznie się oszczędzanie. Zdaniem badanych, jeśli początek oszczędzania miałby przypadać w momencie gdy osoba ma 30 lat, to przeciętnie wystarczyłoby odkładać 2 637 zł miesięcznie, jeśli jednak osoba zdecyduje się zwlekać kolejne 10 lat, to kwota konieczna do odłożenia miesięcznie wzrasta do 3 167 zł, a jeśli będzie zwlekać z rozpoczęciem oszczędzania na emeryturę do ukończenia 50 lat, to powinna to być przeciętnie kwota 3 806 zł (**WYKRES 10**). Wydaje się, że podobnie jak ogólna średnia, wskazane kwoty są przeszacowane dla każdego

analizowanego punktu rozpoczęcia oszczędzania, a skutki tych przeszacowań widać w podejmowanych działaniach oszczędnościowych.

Wyniki badania pokazały bowiem wyraźną różnicę między osobami, które odkładają środki na emeryturę, a tymi, które tego nie robią, w kwocie, którą ich zdaniem należy oszczędzać na ten cel, by to miało sens. Okazuje się, że ci, którzy oszczędzają uważają, że wystarczy odkładać mniejsze kwoty, niż szacują to nieoszczędzający. Pozostaje pytanie, czy osoby nieoszczędzające na emeryturę nie oszczędzają, bo uważają, że nie są w stanie odłożyć minimalnej sensownej kwoty, czy też racjonalizują sobie swoje nieoszczędzanie wtórnie, korzystając z tego argumentu. W obu przypadkach warto zadbać o bardziej realne szacowanie potrzeb oszczędnościowych, co prawdopodobnie podniesie motywację do odkładania na emeryturę.

ZAUFANIE CZTERDZIESTOLATKÓW DO SYSTEMU EMERYTALNEGO

Innymi czynnikami, które są ważne w kontekście podejmowania decyzji o oszczędzaniu na emeryturę, są także zaufanie do systemu emerytalnego i jego stabilności oraz zaufanie do instytucji finansowych zarządzających instrumentami emerytalnymi i do samych instrumentów finansowych.

Wyniki badania pokazały, że czterdziestolatkowie oceniają system emerytalny jako niestabilny, przeciętnie szacując

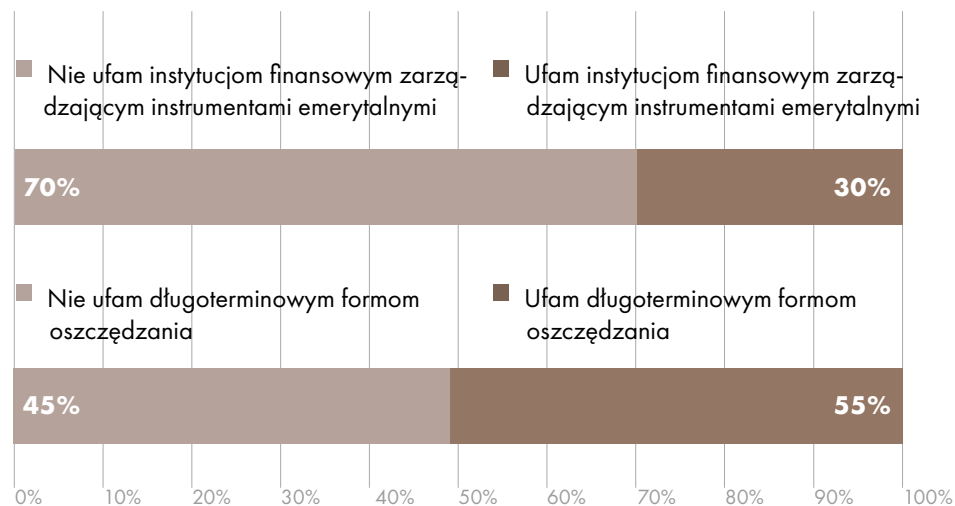
jego stabilność na 2,8 w 7-stopniowej skali (od 1 – zdecydowanie niestabilny, do 7 – zdecydowanie stabilny). Za jednoznacznie niestabilny (odpowiedzi 1 i 2) uznaje go 45% badanych, zaś za jednoznacznie stabilny (odpowiedzi 6 i 7) jedynie 4% badanych.

Jednocześnie 33% czterdziestolatków wskazuje, że poczucie braku stabilności systemu emerytalnego wyraźnie przekłada się na ich brak zaufania do niego. Ponadto 35% deklaruje, że odczuwany poziom (nie)stabilności systemu emerytalnego przekłada się w znacznym stopniu na ich decyzje dotyczące uczestnictwa w dobrowolnych formach oszczędzania na emeryturę (IKE, IKZE, PPK).

Chociaż brak zaufania do stabilności systemu emerytalnego sprzyja poszukiwaniu innych rozwiązań zabezpieczenia przyszłości finansowej, to dla 70% czterdziestolatków czynnikiem hamującym podejmowanie decyzji o korzystaniu z rozwiązań takich jak PPK, IKE, IKZE może być brak zaufania do instytucji finansowych zarządzających instrumentami emerytalnymi. Warto zauważyć, że nie zawsze oznacza to także brak zaufania do samego instrumentu finansowego, bo 55% czterdziestolatków ufa dostępnym instrumentom oszczędzania/inwestowania na emeryturę (**WYKRES 11**).

WYKRES 11

Zaufanie czterdziestolatków do instytucji finansowych odpowiadających za IKE/IKZE/PPK i zaufanie do samych instrumentów finansowych.

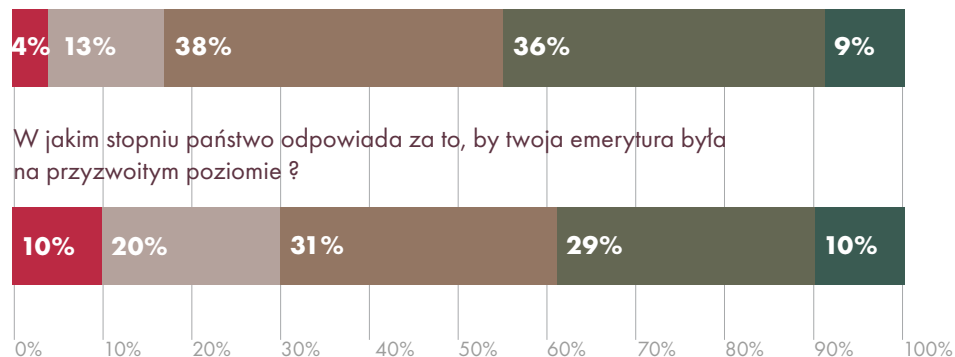

WYKRES 12

Odpowiedzialność za wysokość przyszłych emerytur.

- W żadnym
- W niewielkim
- W umiarkowanym
- W znacznym
- W pełni

W jakim stopniu sam odpowiadasz za to, by przyszła emerytura była na przyzwoitym poziomie?

KTO, ZDANIEM CZTERDZIESTOLATKÓW, ODPOWIADA ZA ICH PRZYSZŁE GODNE EMERYTURY?

Gotowość pogłębiania wiedzy z obszaru systemu emerytalnego i instrumentów emerytalnych może wynikać również z poczucia własnej odpowiedzialności za zabezpieczenie swojej przyszłości finansowej.

Czterdziestolatkowie przeciętnie szacują poziom zarówno własnej odpowiedzialności, jak i odpowiedzialności państwa, jako umiarkowany. Zatem obie strony odpowiadają trochę, ale nie bardzo. Takie podejście mocno rozmywa odpowiedzialność i nie sprzyja wzięciu spraw we własne ręce. Tym bardziej, jeśli zauważymy, że 29% czterdziestolatków uważa, że to państwo w znacznym stopniu odpowiada za to, by ich przyszłe emerytury były godne, a kolejne 9% badanych przesuwają na państwo pełną odpowiedzialność w tym temacie (**WYKRES 12**). Tak skrajne podejście może się u tych osób przekładać na niechęć do podejmowania działań zabezpieczających swoją finansową przyszłość lub wręcz na ich niepodejmowanie.

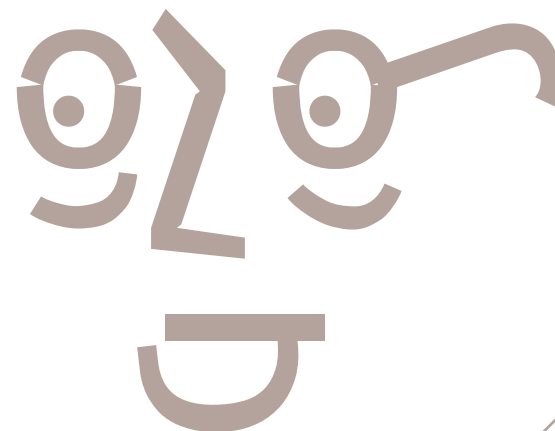
Z drugiej strony 45% czterdziestolatków przypisuje sobie samym co najmniej znaczną część odpowiedzialności za wysokość swoich przyszłych świadczeń emerytalnych, co prawdopodobnie przekłada się na częstsze podejmowanie działań zabezpieczających finansową przyszłość.

Podsumowując, wiedza dzisiejszych czterdziestolatków na temat systemu emerytalnego i instrumentów długoterminowego oszczędzania/inwestowania jest na poziomie dalekim od zadowalającego. Znakomita większość Polaków jest tego świadoma, jednak szereg czynników działa zniechęcająco dla gotowości jej pogłębiania, między innymi przekonania i postawy odnoszące się do sensowności oszczędzania małych kwot, przekładające się na brak wiary w to, że możemy sensownie oszczędzać, brak zaufania do instrumentów finansowych, instytucji finansowych i polityków, a także rozmyta odpowiedzialność za godną emeryturę.

dr hab. Katarzyna Sekścińska

Rok 2024 został decyzją Senatu Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszony Rokiem Edukacji Ekonomicznej (więcej na stronie: www.ree2024.pl). Była to szczególna okazja by zastanowić się nad potrzebami edukacyjnymi młodych dorosłych i nad odpowiedziami na nie. Opisywane wyniki otrzymano w badaniu będącym odpowiedzią na ten szczególny kontekst, realizowanym w ramach inicjatyw Roku Edukacji Ekonomicznej.

„Badanie świadomości emerytalnej i postaw wobec systemu emerytalnego Polaków w wieku 41-50 lat – edycja 2024” na zlecenie Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych przeprowadziła dr hab. Katarzyna Sekścińska na Ogólnopolskim Panelu badawczym Ariadna. Badanie zrealizowano w terminie: 30.08.2024 – 06.09.2024 r., w metodologii CAWI na próbie 1014 dorosłych Polaków w wieku 41-50 lat (średnia 46 lat), próba reprezentatywna ogólnopolska, 42,3% próby stanowiły kobiety, 57,5% mężczyźni oraz 0,2% osoby nie identyfikujące się z żadną płcią.

Izba Gospodarcza

Towarzystw Emerytalnych to założona w 1999 roku organizacja samorządu gospodarczego reprezentująca branżę Powszechnych Towarzystw Emerytalnych, instytucji zarządzających Otwartymi Funduszami Emerytalnymi oraz Dobrowolnymi Funduszami Emerytalnymi. Izba zrzesza 7 towarzystw reprezentujących interesy około 14,5 mln swoich klientów. Członkowie Izby zarządzają aktywami o wartości ponad 200 mld złotych, które inwestują głównie w polską gospodarkę. IGTE prowadzi działania wspierające tworzenie legislacji sprzyjającej efektywnemu systemowi emerytalnemu, rozwija wiedzę ekspercką w zakresie zabezpieczenia emerytalnego i rynku kapitałowego, buduje relacje z interesariuszami, przekazuje wyniki swoich prac opinii społecznej oraz podejmuje inicjatywy edukacyjne.

1999
rok założenia

7
towarzystw

ok. 14,5 mln
klientów

ponad
200 mld zł
aktywów